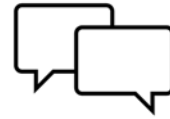

Veel gestelde vragen

provinsje fryslân
provincie fryslân

Wie bepaald waar en hoe de bufferstroken komen te liggen? Wie tekent ze in? Niet rondom alle water afvoerende sloten hoeft een **bufferstrook**. Op de kleinschalige percelen omringd met landschapselementen heeft het helemaal geen nut.

RVO zorgt voor de intekening van de bufferstrook in Mijn Percelen. RVO is er op dit moment mee bezig en is klaar in februari 2023. Nu het GLB-NSP is afgerond en de derogatiebeschikking 7^e AP is verstuurd zijn de randvoorwaarden duidelijk. De randvoorwaarden zijn te vinden op **RVO/GLB.nl**. Alle watervoerende sloten kennen straks een bufferstrook, variërend van 5, 3 of 1 meter. Droge sloten kennen alle een bufferstrook van 1 m. Landschapselementen op de bufferstrook tellen mee in de verplichte breedte. Meestal hoeft dan geen extra bufferstrook naast de elzensingel, houtwal.

Wordt er rekening gehouden met water van goede kwaliteit. Aangetoond door nitraat metingen over een langere periode?

De Bufferstrook geldt generiek voor alle watergangen in Nederland. De door Nederland voorgestelde uitzonderingen op basis van waterkwaliteit of aanwezigheid van kruidenrijk grasland, zijn helaas door Brussel verworpen.

Nog niet alle **eco-maatregelen** zijn beschikbaar, bijvoorbeeld die van sloten. Als er nu voor beheer op sloten in het ANLb is gekozen, is het dan later nog mogelijk om over te schakelen naar eco-maatregel zonder terugbetaling ANLb?
En heeft dit voor de collectieven ook gevolgen als ze daardoor niet aan de min-max voldoen?

Voor 2023 is besloten dat de aanvragen van de collectieven nog kunnen wijzigen tot 15 mei 2023. Na 15 mei geven de provincies de beschikking af. De overeenkomst met de boer ligt voor 6 jaar vast. Om in te spelen op individuele wensen van boeren ten opzichte van de eco-regeling / ANLb is er dus ruimte om aanpassingen door te voeren. Als gekozen wordt voor een langjarige verbintenis in het ANLb, gelden de contractverplichtingen van het agrarisch collectief. Tussentijds wijzigen is daarbij meestal niet wenselijk. Ecologisch slootbeheer kiezen in het ANLb levert in de eco-regeling punten op. De waarde uitkering vindt plaats in het ANLb.

Waarom zijn alleen vlinderbloemigen aangemerkt als **stikstofbindend gewas**? Waarom worden de landschapselementen daar niet in meegenomen?

in de voorbereiding op het NSP is gebruik gemaakt van de beschikbare kennis omtrent stikstofbindende gewassen. Vlinderbloemigen leveren daarin meer effect dan landschapselementen. Landschapselementen (nieuw aangelegd) zorgen wel voor vastlegging van CO2 en koolstof.

De simulatie tool geeft aan dat, ook al scoor je meer dan het maximaal aantal punten op je **landschapsbeheer**; je nog steeds in brons zit. Dat zou dan liggen aan het feit dat landschap een instandhoudingspakket. Wordt het landschap hiermee niet ondergewaardeerd?

Het behoud van landschap is wettelijk verplicht onder de Omgevingswet / Wet Natuurbescherming (vml Boswet). Dat geldt voor iedereen in Nederland. Het beheer van landschap is subsidiabel onder enkele Eco-regeling maatregelen en onder het ANLb. Daarvoor gaat het behoud en onderhoud verder dan de instandhoudingsverplichting. Om te scoren op de eco-regeling is er dus een mogelijkheid om te kiezen voor bijvoorbeeld Heg, haag, struweel of Landschapselement hout.

Waar is de kleinschaligheidstoeslag; voor kleine percelen omringd met landschapselementen? Er zou een grote waardering komen voor het verschil in biodiversiteit op de kleine percelen t.o.v. de hele grote percelen.

De kleinschaligheidstoeslag is een eco-regeling maatregel die mogelijk vanaf 2024 in het GLB wordt opgenomen.

Hoe kan het dat je met een heel hoog aantal punten toch niet in het **goud** komt?

Voldoende punten geven toegang tot de drempelwaarde van de uit te keren waarden brons, zilver of goud. Belangrijk is dat deelnemers met de uitgevoerde eco-activiteiten evenwichtig bijdragen aan alle vijf doelen water, bodem, klimaat, biodiversiteit en landschap. Dit is de instapeis.

In totaal zijn 5 punten per hectare nodig voor de instapeis. Voor een bedrijf met 50 hectare is dat dus 250 punten. Deze instapeis wordt in 2023 eenmalig verlaagd, naar 4,5. Dit is gedaan om gemakkelijker te kunnen voldoen aan biodiversiteit en landschap. Uit praktijktesten blijkt dat deze instapeis voor een aantal boeren moeilijker te behalen is.

?

Is er op bufferstrook **mestplaatsing** mogelijk?

nee, dat is niet mogelijk.

?

Wat wordt de **peildatum**/jaar voor blijvend grasland?

Voor de eco-activiteit langjarig grasland geldt het ingangsjaar 2022. Voor blijvend grasland geldt dat een perceel in het 6^e jaar als blijvend grasland aangeduid wordt. De gebruiker kan middels de gewascode aangeven of het langjarig blijvend grasland betreft.

?

Door de **bufferstroken** raak ik dus weer veel extra hectares landbouwgrond kwijt. Dat heeft consequenties voor bemesting en voederwinning.

Bufferstroken zijn semi-productief. Dat betekent dat landbouwkundige werkzaamheden zijn toegestaan. Bemesting of gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zijn niet toegestaan. Hierdoor genereert de bufferstrook minder opbrengst. Een graslandrand kan, net als nu, wel benut worden voor beweiding of ruwvoerwinning. De opbrengst is inderdaad lager. Daarnaast vervalt inderdaad de mestplaatstingsruimte. De GLB randvoorwaarde is dat de bufferstrook van 3 m. verplichting maximaal 4% mag beslaan van het perceeloppervlakte. In veel gevallen is dit het geval en valt de verplichte bufferstrook terug naar 1 m. verplichting. Bij percelen met een omvang van ca. 8 tot 9 ha geldt de eis van 3 m. verplichting omdat op deze percelen het percentage bufferstrook niet tot 4% komt.

Hoe verhoudt zich de wens om in de melkveehouderij meer **eiwit/krachtvoerders van eigen land** te halen met de eisen ten aanzien van blijvend grasland, dus niet ploegen?

Blijvend grasland wordt gewaardeerd voor de koolstofopslag en tegengaan CO2 uitstoot. Voor de wens om meer eiwit van eigen land te halen dient u inderdaad gebruikt te maken van grondbewerking en dus in te zetten op tijdelijk grasland. Daarnaast kunt u het areaal mais of andere veevoedergewassen benutten voor deze opgave.

Blijft het systeem van **overdracht betalingsrechten** bestaan bij ruil van percelen met bijv. akkerbouwer?

De agrariër die het perceel in gebruik heeft gaat de betaalaanvraag verzorgen. De betaalrechten vervallen per 2023. Bij ruil van percelen is het dus van belang dat de gebruiker de juiste percelen opvoert en dit afstemt met de eigenaar van de percelen.

Waar moet de **kruidenrijke bufferstrook** aan voldoen? Welke eisen zitten er aan de kruiden?

De bufferstrook stelt geen voorwaarden aan het verplicht telen van kruidenrijk grasland. Als u wilt kiezen voor kruidenrijk gras op de bufferstrook gelden de huidige randvoorwaarden uit de eco-regeling: Grasland met kruiden zorgt voor een diepere doorworteling en een betere bodemstructuur. En voor diversiteit in ruwvoer.

Vanaf 1 april tot 1 oktober: staan er minimaal 25% kruiden en vlinderbloemige gewassen op het perceel; of staan er minimaal 25% kruiden en vlinderbloemige gewassen op minimaal één derde van de grasstroken tussen fruitbomen of struiken; en is minimaal 25% van het perceel gras. Uw perceel is zichtbaar bedekt en u verdeelt het gras, de kruiden en vlinderbloemige gewassen gelijkmatig over het perceel.

Wat zijn de criteria om grasland als **kruidenrijk grasland** aan te merken? En: Wanneer wordt iets als **gras/klaver** gezien en wanneer **kruidenrijk**? Ik zie bij ons op natuurlijke wijze klaver en kruiden in het land komen door relatief weinig kunstmest gebruik.

Grasland met kruiden zorgt voor een diepere doorworteling en een betere bodemstructuur. En voor diversiteit in ruwvoer.

De criteria zijn: Vanaf 1 april tot 1 oktober:

- * staan er minimaal 25% kruiden en vlinderbloemige gewassen op het perceel;
- * of staan er minimaal 25% kruiden en vlinderbloemige gewassen op minimaal één derde van de grasstroken tussen fruitbomen of struiken;
- * en is minimaal 25% van het perceel gras.

Uw perceel is zichtbaar bedekt en u verdeelt het gras, de kruiden en vlinderbloemige gewassen gelijkmatig over het perceel

Is er al een **(Excel) programma** beschikbaar om te proberen?

De simulatie in het Excelprogramma wordt gebruikt door diverse commerciële adviseurs en BoerenNatuur (agrarisch natuurbeheer koepel). De simulatie tool op de website van de RVO wordt eind november geüpdatet. Begin februari 2023 is deze tool geheel functioneel inclusief de landschapslaag.

Telt natuurgrond die je **langdurig pacht** van een TBO ook mee in de eco activiteiten?

De deelnemer aan de ecoregeling kan natuurgrond met landbouwkundig gebruik opvoeren in de ecoregeling. Er kan een vergoeding uit de groenblauwe diensten worden uitgekeerd naast het GLB basispremie op deze percelen. Als er een vergoeding (SNL, SKNL, groenblauwe catalogus regeling) wordt uitgekeerd op de percelen, dient de deelnemer te kiezen in de RVO Mijn Percelen, waar hij de waarde van de vergoeding uit wil laten keren; of ecoregeling, of regeling groenblauwe diensten.

Wanneer moet ANLb **definitief opgegeven** zijn en wanneer de eco-regelingen? En zitten er eventueel risico's in indien deze datum niet gelijk is?

ANLb deelnemers dienen samen met hun collectief eind december 2023 de gebiedsaanvraag in te dienen. De deelnemers aan de ecoregeling kunnen de aanvraag tussen 1 maart en 15 mei indienen. Om beide keuze momenten op elkaar af te stemmen is besloten dat de collectieven de ruimte behouden om wijzigingen door te voeren tot en met 15 mei. Pas daarna wordt de definitieve beschikking afgegeven door de provincies.

Hoe is het met **stapeling** van andere geldstromen. Voor sommige melkstromen (AH-melkstroom) moeten ook bepaalde ecozaken gedaan worden. Wordt het nieuwe GLB geld dan niet als **ongeoorloofde staatssteun** gezien?

Beloning uit de markt kan gestapeld worden met GLB steun.

Voor **waterkwaliteit**: als de huizen die aangrenzend aan de bedrijfspercelen niet op riool zijn aangesloten, wat zijn dan de gevolgen voor het nieuwe GLB?

Bebouwde omgeving wordt conform lozingsbesluit / wetgeving waterkwaliteit getoetst op waterkwaliteit. Dit valt buiten de scope van het GLB.

Hoe moet ik bepalen wat een **sloot** is? Wat is daar de definitie van?

De aanwijzing en definitie zijn vastgesteld door uw waterschap.

Hoe wordt kenbaar gemaakt dat de **simulatietool beschikbaar** is. Krijg je daar een mailtje van of moet je zelf de site van RVO of provincie Fryslân in de gaten houden? Kunt u ook het tijdsad aangeven wanneer de tool beschikbaar is.

Via de site van de RVO is de Simulatietool met uw DigID toegankelijk. Daar worden de updates ook op vermeld en doorgevoerd.

Hoe verhoudt zich het **registreren** en de score tot het rooitijdstip van de aardappelen?

U kunt vanaf 2023 meer tijd nemen om de activiteiten op de percelen vast te leggen. 1 november is de deadline voor aanleveren van de definitieve aanvraag. Meer informatie op de site RVO/nieuwglb

Wordt de rekentool, zoals nu met die groene balkjes, dezelfde als de **simulatietool** van RVO?

U kunt het beste gebruik maken van de RVO-simulatietool om inzicht te krijgen in de gevolgen van het nieuwe GLB voor uw bedrijfssituatie. Diverse adviseurs en ook BoerenNatuur werken met een excelrekentool. Deze is afgeleid van de laatste wet en regelgeving.

Er zijn voor de **akkerbouw** weinig mogelijkheden in de ecoregeling. Vroeg rooien van aardappelen (1 sep.) is geen werkbare situatie in de praktijk. Denk aan weersomstandigheden, rooibeschadigingen, lage opbrengst. Kunnen er meer activiteiten toegevoegd worden zoals NKG en precisielandbouw?

De maatregelen niet kerende grondbewerking en precisielandbouw worden vanaf 2024 toegevoegd aan de ecoregeling.

Kun je **boomwallen en bosjes** etc. welke tot op heden nooit zijn ingetekend nu wel gaan gebruiken in de ecoregeling?

Landschapselementen zijn als maatregel opgenomen in de ecoregeling. Voor de tot op heden niet geregistreerde elementen geldt dat deze vanaf februari 2023 wel beschikbaar zijn in de MijnPercelen omgeving. Deze elementen tellen mee voor het % niet productief areaal. In de ecoregeling zijn Heg, haag, struweel en Landschapselementen hout maatregelen die gekozen kunnen worden.

Sloot kan ook in biodiversiteit en eco tellen. Een eigen sloot of boswal die **nooit eerder is ingetekend** in de gecombineerde opgaven kun je die nu wel intekenen en meetellen voor een af andere regeling?

Voor de tot op heden niet geregistreerde elementen geldt dat deze vanaf februari 2023 wel beschikbaar zijn in de RVO-MijnPercelen omgeving. Deze elementen tellen mee voor het % niet productief areaal en in de ecoregeling zijn een aantal maatregelen beschikbaar onder Niet productieve maatregelen. Dat zijn Bufferstrook met kruiden (langs bouwland), Bufferstrook met kruiden (langs grasland), Houtig element (heg, haag, struweel), Houtig element (overige houtige elementen) en Groene braak.

Wat is het verschil in **weidegang** van 1500 uur t.o.v. 3000. in de simulatietool krijg je meer punten met 1500 dan met 3000 ?

Het verschil zit in de weidegang overdag en de dag en nacht weidegang. Uiteindelijk zal de weidegang verrekend worden over alle hectares in gebruik. De waardering voor de langere weidegang zal hoger beloond worden dan de variant van 1.500 uur.

Kan je ook **weigeren deel te nemen**?

Deelname aan de randvoorwaarden voor GLB steun is vrijwillig. Niet meedoen betekent dat u geen GLB basispremie, mogelijkheid tot ecoregeling en mogelijkheid tot deelname aan ANLb heeft. Wanneer uw bedrijf voldoet aan de randvoorwaarden aan het GLB (GLMC's en RBE's), mag u vrijwillig kiezen deel te nemen aan de ecoregeling of het ANLb waarbij u bij het ANLb afhankelijk bent van het subsidiabel kader van uw provincie en moet voldoen aan de gestelde randvoorwaarden (pakketvoorwaarden) van het agrarische collectief.

Kunnen **schapenhouders** met alleen kruidenrijk grasland en geen andere teelten in zilver of goud komen?.

Afhankelijk van uw bedrijfssituatie en met name de keuze per perceel van beschikbare activiteiten kunt u scoren conform de systematiek brons, zilver en goud. Enkel het hebben van kruidenrijk grasland is daarvoor te weinig. U kunt uw scores opvoeren door landschapselementen toe te voegen of waar dat kan, te kiezen voor bijvoorbeeld grasklaver.

Geldt een **schouwpad** ook als bufferstrook

Indien gelegen direct naast de sloot, ja.

Er werd genoemd dat men willen stimuleren om de **bolle akkers** te behouden. Maar door de 7 actieplan nitraat zal je daar op gestraft worden. Want hoe kleiner je percelen hoe meer je buffer strook zal hebben en hoe minder mest plaatsing ruimte je gaat krijgen. Dus het zal aantrekkelijk worden om de sloten te dempen, om dan de buffer stroken te verkleinen. Dus het laten vervallen van mest plaatsing lijkt mij minder slim, deze mest zou toch prima over de rest van de oppervlakte kunnen worden verdeeld. Als je dat doet dan kan heb je geen nadeel.

En:

Vervalt de eis van **bufferstroken** in het GLB als ik mee doe aan de Maatwerk aanpak voor het 7e APN?
Kleinschalige landbouw wordt hard getroffen door de invoering van buffer stroken van 5 of 2 meter als hier de mestplaatsingsruimte verdwijnt.

Voor smalle percelen met veel watergangen geldt in het 7^e Actieprogramma de terugval optie dat naar 1 m bufferstrook wanneer op perceelsniveau meer dan 4% van het perceel benodigd is voor de verplichte bufferstrook. Nader uitgewerkt in de Nationale Derogatiebeschikking:

Bufferstroken op landbouwgrond langs waterlopen waarop bemesting verboden is.

Dit geldt vanaf 1 januari 2023 voor alle waterlopen op landbouwpercelen in Nederland.

De bufferstroken moeten:

i) ten minste vijf meter breed zijn langs ecologisch kwetsbare beken en oppervlaktewaterlichamen als omschreven in Richtlijn 2000/60/EG;

ii) ten minste drie meter breed zijn langs alle andere waterlopen in landbouwgebieden, met inbegrip van sloten. In gebieden met ontwaterings- en irrigatiesloten van betekenis mogen of moeten deze bufferstroken:

– drie meter breed zijn langs oppervlaktewaterlichamen als omschreven in Richtlijn 2000/60/EG, indien de totale oppervlakte op perceelniveau van een bufferstrook met een breedte van vijf meter meer dan 4 % van het perceel landbouwgrond zou omvatten. Indien de totale oppervlakte op perceelniveau van een bufferstrook met een breedte van drie meter langs oppervlaktewaterlichamen als omschreven in Richtlijn 2000/60/EG die niet wijder zijn dan tien meter, meer dan 4 % van het perceel landbouwgrond beslaat, kan de bufferstrook worden teruggebracht tot één meter.

– één meter breed zijn langs alle andere waterlopen in landbouwgebieden, indien de totale oppervlakte op perceelniveau van een bufferstrook met een breedte van drie meter meer dan 4 % van het perceel landbouwgrond zou omvatten. Indien de totale oppervlakte op perceelniveau van een bufferstrook met een breedte van één meter meer dan 4 % van het perceel landbouwgrond beslaat, kan de bufferstrook worden teruggebracht tot 0,5 meter;

iii) ten minste één meter breed zijn langs waterlopen die in de zomer droogvallen (deze waterlopen staan ten minste in de periode van 1 april tot en met 1 oktober droog);